

VLISSINGSCH

COURANT.

Maandag

2 Mei.

De uitgave dezer Courant geschiedt geregeld driemaal per week. De prijs van het abonnement is voor drie maanden f 2.25, en franco per post f 2.50. Men abonneert zich bij alle Boekhandelaars en Postdirecteuren in het Rijk.

Advertentien worden geplaatst a 20 Ct. de regel, uitgezonderd Huwelijks-, Geboorte- en Doodbekendmakingen, waarvan de prijs van 1 tot 6 regels f 1.20 is, en voor elken regel daarboven 20 Ct. behalve 55 Ct. zegelregt voor iedere plaatsing. Brieven franco.

BEORDEELINGEN VAN DEN MINISTER VAN HALL.

Wat geeft toch de stemming, waarmede men zich ten aanzien van een zaak of een persoon bevindt, eenen verbanden invloed op onze beoordeelingen ten aanzien derzelve!

Gelijk men, bij het helderste weder, bij de gunstigste uitwendige omstandigheden, nogtans het leven als door een zwart fluors kan beschouwen, wanneer de geest door de eene of andere, vaak lichamelijke oorzaak wordt neder gedrukt, (hetgeen JEAN PAUL reeds heeft doen zeggen, dat eenige in den onderbuik besloten winden het gehele stelsel der beste wereld kunnen omver werpen); zoo is het ook hier.

Is men tegen eenen persoon vooringenomen; is men er in geslaagd, ons ongunstige verwachtingen van hem te doen koesteren, zijne bedoelingen te doen wantrouwen; of wel komt er nog iets ergers bij, dat men hem zijnen voerspoed, zijn aanzien, zijne betrekkingen misgunt, of men door te opponderen, *quand même*, het op het erlangen van eenen balsemenden zuygdrank toelagt; — dan kan dit een en ander niet missen, in al hetgeen hij zegt of doet iets te doen zoeken en vinden, hetwelk niet bevredigt, hetwelk men reden vindt te berispen of af te keuren.

Reeds in een vorig No. (*Vlissingche Courant* 13 April.) hebben wij, met gevaar van voor ministerieel te worden gehouden, (1) gemeend, het onbillijke der veroordeeling van het besluit tot regeling van den minister-raad te moeten doen in het oog vallen; en ook de *Tydenoot* heeft in dien geest een kwestie artikel geplaatst.

Dat was slechts de eerste stap van den Minister, waarvan men zelfs niet ongemerkt heeft gelaten, dat hij niet op 31 Maart maar eerst op 1° April had mogen geschieden.

Met de circulaire aan de Procureurs Generaal is het nog erger gelopen. Daar, waar men aan de eene zijde in dezelfde niet anders zag, dan de uitlating van zuiver constitutionele gevoelens; dan het oogmerk, om de natie onopzettelijk de bedoelingen des Ministers gerust te stellen; om oudere en nieuwere wetsbepalingen, niet langer in overeenstemming met de latere uitlatingen aan onderscheidene bepalingen der grondwet gegeven, of ook in strijd met den tijd en de zeden en behoeften des volks, door betere te doen vervangen; om een gepast en geoorloofd gebruik van de vrijheid der drukpers te waarborgen, en alleen het klaarblijkelijk misbruik er van, hetwelk elders zooveel nadeel te weeg brengt en de eer der verdienstelijkste mannen door het slijk doet slepen, te keer te gaan; om het solliciteren, het kuipen, het ambtsbejag te beperken, en een gemeedelijk onderzoek naar kunde en integriteit en de waardering daarvan onvermijdelijk te maken; daar zag men, anderzijds, in dit stuk de blijken van onbekwaamheid, duisterheid, dubbelzinnigheid, heerschzucht, inconstitutionniteit, zucht om alleen naar goedvinden over de vacante posten te beschikken, enz. enz.

Men heeft woorden en zinspelen ontleend en geperst, om er uit te halen en te drukken, wat er voor geen onpartijdige in te vinden was; men heeft gezegd, op welke wijze, met welke woorden de Minister zich beter en duidelijker had kunnen uitdrukken; men heeft vrees te kennen gegeven voor de vrijheid der drukpers, omdat de Minister niet gezegd heeft, dat de ambtenaren van het openbaar ministerie omtrent de delicten tegen de wetten op de drukpers, met gematigdheid, met oordeelkunde moeten gebruik maken. Men heeft hem gewezen op het voorbeeld des Ministers van MAANKEN, tegen wien in den laatsten tijd onderscheidene artikelen geschreven werden, « welke » wellicht aanleiding tot vervolging zouden hebben kunnen geven, » maar die wisselijk begrepen heeft dezelve niet tot onderwerp van geregelde onderzoekingen te moeten maken, » en daarop gevraagd: « zal de tegenwoordige Minister, minder, voortdurend zijn? Zal hij per fas et nefas » weder vervolgen, die het wagen moet hem aan te randen? » En op deze wijze tracht men dan op eenen Minister, die ydert, dat het vrije gebruik der drukpers zal worden geëerbiedigd en zijn gewaarborgd, en alleen het misbruik in het algemeen belang zal worden te keer gegaan, — een licht te werpen, als beoogde hij daarbij blootelijk zich-zelfen, zijne eigene persoonlijke veiligheid, als ware het zijn oogmerk, de vrijheid der drukpers binnen de door de wet gestelde grenzen niet te eerbiedigen, niet te ontzien.

Het is speciaal het *Handelsblad*, waarop wij hier het oog hebben. Wij keppen deszelfs bedoelingen met die vitterijen en haarkloerijen, met die, in ons oog, onverdiende beschuldigingen en vermoedens niet. Had de heer VAN HALL zoo iets noodig, om een goed constitutioneel Minister te worden; dan, waarlijk, had dat blad ook zooveel reden niet, om, bij de benoeming van dien Minister, daarover zulk een onduidelijkheid te verbreiden aan den dag te leggen, als het gedaan heeft. Het heeft dan ook ons (die den heer VAN HALL alleen uit zijne persoonlijke werken kennen) door deszelfs toespelingen en uitlatingen, op eenen dwaalweg gebracht.

Zou men, uit het No. van 28 April II, van gezegd blad niet opmaken, dat een Minister van Justitie, die de wet heilig en zuiver wij hebben geëerbiedigd, onderhou-

den en gehandhaafd, die kracht en geene slap- en laauwheid wil, — de wege verdient te worden gelaakt en berispt? Lijet deze Minister, zoolang hij de zelfbewustheid bezit, de grondwet en de wetten te eerbiedigen, zich ongestraft verguisen en beschimpen, gelijk wij dit elders en ook in den laatsten tijd hier te lande Ministers hebben zien doen, wij zouden vreezen, dat hij den toelag had, ons van de ware vrijheid der drukpers te berooven; dat hij uitersten, misbruik wilde, om later ook het gebruik te kunnen verhinderen of belemmeren: want daartoe, of tot omwentelingen, komt men, wanneer de wet niet regeert, niet wordt geëerbiedigd en gehandhaafd.

Wij hebben, indertijd, krachtiger zoo wij gelooven dan, het *Handelsblad*, de zaak van den *Tolk der Vrijheid* in dit blad bepleit en verdedigd. En waarom? Omdat er, naar ons inzien, in dien tijd, velerlei oorzaken bestonden, geschikt om elk vaderlandsdienend gevoel met verontwaardiging te vervullen; omdat er waarheid lag in veel wat de *Tolk* zeide, hoe ongezouten en ongematigd dit dan ook vaak geschiedde; omdat eindelijk de gronden, waarop de vervolgingen gebouwd waren, ons in geen deele als solide voorkwamen; en wij hebben ons daarom oprechtelijk verheugd in de beschikkingen des Konings, welke de hardheid, in de veroordeelingen gelegen, ophief.

Maar wat beiden reden van verschooning en billijking vindt, vindt dit niet in alle tijden en omstandigheden. Wij voor ons schromen de uitlatingen der vrije drukpers, (tegelijkertijd dat wij hoogen prijs stellen op de bevoegdheid, om de daden, woorden en de politieke karakters der bewindlieden aan een onpartijdige en vrijmoedige kritiek te onderwerpen,) en wij schromen die juist om de nadeelen, welke er voor die vrijheid zelf uit kunnen voortspuiten, en bijzonder ook om den minderen invloed, welken de onafhankelijke pers, door die overdrijvingen, bij alle bezadigden en weldenkenden in den lande vererven en behouden kan.

Men zie nu ook nog in het No. van het *Handelsblad*, door ons aangehaald, wat het zegt van deszelfs vroegere verontwaardiging en yver ten tegen het *soliciteren-stelsel*, en vergelijk daarmede de gronden, op welke het nu den heer VAN HALL berispt, die de daaruit ontstaande misbruiken heeft willen wegnemen; en ieder onpartijdige zal, zoo wij gelooven, met ons instemmen, dat men er naar gezocht heeft, om van afkeuring te kunnen doen blijken; en dit brengt ons bijna tot de overtuiging, dat de *Tydenoot* gelijk had, toen hij zeide, dat het *Handelsblad* juist zooveel oppositie toont, als het meent aan de meerderheid zijner lezers welgevallig te zijn.

Zulk eene oppositie echter vereeren wij niet; maar alleen de zoodanige, welke de waarheid, de onpartijdigheid, de zuivere zucht voor het welzijn des vaderlands tot grondslag heeft.

INGEZONDEN STUKKEN.

De geachte apologist van den schrijver der in den *Volks-vriend* geplaatste, *Vlugtige Gedachten over de armenwet van 1818*, doet de waarheid te kort, wanneer hij zegt, dat de tegenschrijver derselver, een eenvoudigen weg geeft, om steeds geregeld het domein van onderstand te kunnen aanwijzen; welk toevanar of heksenmeester zou daartoe het vermogen hebben? veeleer ontdekt HERSCHLLE een infusie-dierje in de maan, dan ZED. eene dergelijke fanfaronade in het tegenschrift, te vinden in de *Vlissingche Courant* van den 15 dezer.

De tegenschrijver kent de laatste, vaderlandsche armenwet gebreken toe, die zij met alle menscheijke gewrochten gemeen heeft; maar hij vindt haar zoo leelijk en wanstellig niet, als de schrijver der *Vlugtige Gedachten* haar schetst. Hij toont het middel aan om ter goeder trouw, van de armlastigheid der behoeftigen vrij te blijven, wanneer zij, binnen de vier- (of zes) jarige inwonning, tot den openbaren onderstand vervallen; behoudens proef-ondervindelijke bewijzen, durft hij twifelen, of de armebeheerders zich, ex officio, zoo verre aan de menscheivendheid en het mededoeligen zullen vergripen, als van de andere zijde wordt verzekerd, en dat zij zich aan handelingen zullen schuldig maken, die bij de wet van 1818 zijn voorzien en verijeld, en wel eens onder het bereik der justitie konden vallen; hij licht zijne bemerkingen zooveel mogelijk toe, en eindigt met den wensch, dat tech iedere wettelijke verordening hare kwade zijde mede ter wereld brengt, dat de wet in kwestie, met hare ap- en dependenties, tot eenheid en duidelijkheid wierd gebracht en als zoodanig in vigueur gelaten.

Ziedaar nagenoeg de korten inhoud van het, op eenigzins zwakke en alles behalve proefhoudende bewijzen rustende tegenschrift. (?) De apologist duidt het den steller ten goede, dat hij niets kan terugnemen van hetgeen, op grond van overtuiging, ten voordeele der wet is aangevoerd.

Op eene meer onmiddellijke wijze dan de schrijver der *Vlugtige Gedachten*, klaagt ZED. over de drukte, door verschillen wegens het domein van onderstand, bij de collegien van Geedeputeerde Staten en in het kabinet des Konings, veroorzaakt, alhoewel daar reeds is tegen over gesteld, dat ieder andere wet als die van 1818, voor opkomende kwestien, een administratieve scheidsregter aantoonde, geen mindere bezigheden aan de bevoegde autoriteiten zal verschaffen. Wij geven den apologist in be-

denking, dat het goed en rigtig beheer der armen eene aangelegenheid van Staat is, die wel verdient, door de lands-regering, gade geslagen en in opzigt gehouden te worden. De wet van November 1818, is eene maat, al te dikwijls verguisde, vrome zuster der verzameling, welke een geheel justitiwezen met al zijn nasleep ten dienste heeft; de resorten der laatste zijn legio; die der armenwet tellt niet meer dan twee, *namelijk* drie, waarop het gansche gewicht der effecten nederkomt; en wanneer nu zaken van armlastigheid, door verwikkeling en verdraaijing, den meest geroutineerden administrateur, de handen vol werk geven, om dezelve in het effen te brengen, het zal met andere administratieve belangen soms niet beter gaan; in judiciele zaken, zweegt de ervaren jurist, de doorknede practicus, wel dagen, wat zeggen wij, weken, maanden, eer het hem mag gelukken het steunpunt, te vinden voor een gemeedelijke uitspraak, die naderhand, door een hooger ressort, kan verworpen worden.

De onderwerpelijke werkzaamheden zijn aan de armenwet van 1818, en ongetwijfeld aan ieder andere verordening, waarvoor zij plaats maakt, in den volsten zin des woords, adherent; deswege mag zij der afschaffing niet, prijs, gegeven worden; of zijn er bij geval lieden die, wegens baatzuchtige, staatkundige, godsdienstige, of andere redenen, in het geheel geene armenwet, en liefst eene toemlooze vrijheid en wilkeurel verlangen, zoo als de heer LUTTEN-BRUG zulks bijna laat veronderstellen. Mogt nu onverhoopt de apologist deze orde van zaken toegedaan zijn, dan zullen de armen daarbij geen nadeel ondervinden; ten minste laat het zich niet verwachten van den vriend der menscheivendheid, die over het onderstands-domicilie a priori den staf breekt; ten zij, in eerbied gezegd, ZED. met een arm-beheer in betrekking staat, a priori gevestigd, dat gaarne lozen en ongaarne behouden of ontvangen wil! Staat het verlangen, om met inachtneming van enigzins in vago opgegevene uitzonderingen, het burgerlijk domein voor het domein van onderstand te hebben aangenomen, daar de Algeode Vader aller armen ons evenwel voor behoede, ook met dat van a priori in verband?

Er is nogthans vereenvoudiging in te voeren, in de bemoeijng der hooge collegien, wegens verschillen over het domein van onderstand: veel zou daartoe bijdragen, wanneer den ondergeschikten arm-besturen de verplichting wierd opgelegd, hunne in te dienen rekenen om heilijng, te laten verzeld gaan, van de volkomen geacheveerde correspondentie met partijen, zoo als die, door tuschenkomst der plaatselijke overheid, is gevoerd en de stukken die veeltijds het vereischte licht over het geschil verspreiden, door de gemelde overheid, te laten verlijeren. Over het algemeen kon, zonder verdere consideratien, op deze wijze, veel spoediger en met meer gemak, het doel bereikt worden, dan naar den ouden slenter, geen enkel klavier onaangeroerd te laten, waardoor de eenvoudige en gemotiveerde voordragt, nuteloos tot eene pelgrims-reize wordt veroordeeld, en in een dikken bundel van allerlei stukken en papieren begraven, naar eene plaats des uitgangs terugkomt, waar zij vroeger, genoegzaam onbekend vertrokken is.

Overigens maken wij den apologist indachtig dat de uitvoeris der wet van 1818, zoo wij ons niet bedriegen, van tijd tot tijd hebben aangewezen, hetgeen al of niet tot den openbaren onderstand behoort en deswege regelen hebben aangegeven die wel tot leiddraad mogen genomen worden; ook komen, in betrekking van het bedrag der uitschotten, de uiteenlopende, plaatselijke omstandigheden, wel degelijk in aanmerking.

In zoo verre het ons blijk, kent de armenwet van 1818, aan geen armen of noodlijdenden, regt of aanspraak toe, tot eene gedwongene hulp van den openbaren onderstand, dit zegt hare redactie nergens; met gevolgtrekkingen en veelijgt niet wel geplaatste termen in de emanatien laten wij ons niet in. De wet spreekt overal, in den onderstand te kunnen deelen, niet in den onderstand te moeten deelen, veel minder, bedeld of onderhouden te moeten worden. De heer VAN SONKE, die hier het ontvangen, als gunst en daar het geven als nooddwang beschouwt, heeft te dien aanzien mede zijne becommerring te kennen gegeven, waarin wij rechter niet deelen, dewijl van dit alles geene jota in de wet te vinden is.

De redactie heeft, ook dit zij haar ter ere gezegd, de wet, in strekking, geest en letter, aan zoodanig euvel, geheel vreemd gelaten; en inderdaad waar zou het henen met de maatschappij, met hare openbare rust en veiligheid, indien de wettelijke instellingen, van den lande, den noodkriftigen natuurgenoet, dergelijke geduchte wapenen in handen gaven?

Voor de armen van zekere gezindte, in het wereldberoemde Amsterdam, ware het nogthans wenschelijk, met goed gevolg te kunnen zeggen, « wij moeten in den openbaren onderstand deelen; » dan zouden zoo veel oude van dagen, blinden, verlamden en die tot hoogenraad geen arbeid meer in staat zijn, tot allerlei menscheijke rampen vervallene natuurgenoeten, benevens een legio weduwen en weezen, niet aan hulpeloosheid ten proef gelaten worden, en in honger en gebrek veeltijds zonder huisvesting, het lastig leven, langs straten, markten en brugwallen voortlepen; terwijl dezelfde soort armen van andere gezindheden, bedeld, of van de hand der bijzondere of algemeene liefdadigheids-fondsen, opgenomen en verzorgd worden. Bij eene meer ijverige voorstanding van de eene, en lateren wil van de andere zijde, zouden

(1) Wij zullen ons deze benaming tot eene eer rekenen, naar mate het meer blijken zal, dat wij kundige, vrijzinnige, het algemeen belang gelukkig bevogende Ministers in Nederland bezitten.

doorwaars van goddelingen aard, wel ult den weg te ruimen zijn.

De vermeende gevaarlijke grondslag der armenwet van 1818 zal dus geenszins, tot het toenemen der noodlijdenden bijdragen. Veelligt zou zulks meer op rekening te stellen zijn, van de meer dan hoognoedige openbaarheid van het arm-beheer, van de zoogenaamde klachten, soepuitleeningen, etc., etc., bij welke gelegenheid, de armen, in menigte vergaderden, in onderlinge kennis geraken, met elkander geenezaam worden, van lieverlede ieder gevoel van egerigheid en schaamte verliezen, allengs in getalle aangroeiende, eene bijzondere caste in de maatschappij uitmaken, en het opkomende geslacht, de wortel geschoten bedelzucht, tot erfdeel laten. De Hooge Regering behoorde ook een overgroot aantal vreemde bedelars, in allerlei vormen en gedaanten, niet over de grenzen te laten.

Zonder in herhalingen te willen vervallen, betuigen wij den apologist, dat hij zich, wegens onze geringe onderdinding in armenzaken, geheel en al bedriegt. De behandeling derzelfde, het inzenden van staten van ioliching, rekwestren en adviezen verschaft ons meer bezigheid dan ons aangenaam is. Andere kwade praktijken dan de tegenstrafte ontkenningen van domieille verklaren wij echter niet ondervonden te hebben. Het doet ons evenwel hartelijk leed, onze veeljarige onderdinding, gedurende de laatste dagen, verrijkt te zien, met de feitelijke handelwijze van den Burgemeester te R., die zich niet heeft onttien, met medehulp zijns broeders de geneesheer der armen aldaar, aan kinderziekte lijnende Bataven, van geneesmiddelen voorzien, door middel der veerschuif, in een stad van ziekte en besmetting, naar elders te vervoeren. Men stelle, zoo wij hopen, dit hoogst berispelijk gedrag niet op rekening der vigerende wet, welke den Burgemeester te R., teruggaaf aller redelijke kosten waarborgt, maar wel op de onmenselijkheid en waderspanning diens ambtenaars, die wegens een dusdanig opzettelijk grijp, verdient ten toon gesteld en afgezet te worden.

Wij plaatsen ons gevolglijk niet bij het banier van hen die zoo zeer voor de afschaffing der wet ijveren, maar blijven wenschen, dat dezelve van gebreken gezuiverd, met ap- en dependenten worde in eere gehouden, en aan geene zucht tot nieuwigheden of hersenschimmige klagen, worde ten offer gebracht!

NIEUWSTIJDINGEN.

DUITSCHLAND.

BERLIN, den 22. April. Onze konsul te Londen is eergisteren hier aangekomen met brieven en kostbare geschenken, die door koningin Victoria voor onzen Koning en onze Koningin, zijn bestemd. en heeft dezelve gisteren te Postdam aan H. M. ter hand gesteld. Naar wij van goeder hand vernemen, bestaan deze geschenken: 1°. in eene gouden wieg, benevens eene uit kleurig goud vervaardigde min, die een zuigend kind in de armen houdt, hetwelk veel gelijkenis moet hebben met den prins van Wallis; 2°. in een gouden pistool met een mechanismus, hetwelk bij het afschieten allerlei fijn bewerkte benoedigheden voor het pistool doet te voorschijn komen; 3°. in eene mozaïek snuifdoos, op welke de merkwaardigste herinneringen aan de doopplegtigheid van den prins van Wallis allegorisch zijn afgebeeld; 4°. in 12 paar messen en vorken, waarvan de handvatsels met blauwe steenen zijn ingelegd en de knoppen van kunstig gewerkte kroonen zijn voorzien, die hemelen zijn van echt Damaskus staal; 5°. in vier dozen met kostbare snuiftabak; 6°. in een steenen pot met gecoonifield zeldzame Oost-Indische vruchten; 7°. in twee kolossale schenpbouten, merkwaardig wegens derzelver grootte, zijnde naar men zegt afkomstig van de zwaarste Engelsche rammen.

FRANKRIJK.

PARIS, den 25 April. Te midden der herinneringen aan de twee onlangs overleden voornamste kriegsversteren, en terwijl men bezig was het stofelijke overschot van een hunner, den maarschalk Money, aan de laatste rustplaats, in het hôtel der Invaliden, toe te vertrouwen, heeft een nieuw en zwaar verlies Frankrijk getroffen. De minister van finantien Humann is namelijk heden voormiddag, terwijl hij alleen in zijn kabinet arbeide, plotseling door den dood overvallen. Alle hulpmiddelen der kunst zijn vruchteloos gebleven, nadat de chef van zijn bureau, de heer Mouton, hem op den grond uitgestrekt gevonden had.

Een sterfgeval van verschillenden aard heeft gisteren plaats gehad, dat namelijk van den met lof bekenden schrijver van zedelijke verhalen en werken over de opvoeding, J. N. Bouilly, te Tours geboren en alhier in hoogen ouderdom overleden. Hij was vroeger advocaat bij het parlement van Parijs, en heeft verschillende andere eervolle betrekkingen bekleed.

Men heeft den maarschalk Money in de regterhand een verzegelden koker in het graf medegegeven, die twee gedenkpenningen op de overbrenging van het lijk van Napoleon naar het hôtel der Invaliden bevat, en in de linker hand een insgelijks verzegelden koker, waarin zich het proces-verbaal van het sterven, de lijtopening en balseming des maarschaks bevindt, ten einde de nakomelingschap, bij voorkomende gelegenheid, wegens al deze bijzonderheden niet in het onzekere te laten.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE, den 27. April. Aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal is hulle gedaan van de navolgende hoekwerken: door den heer C. J. Fortuyt, van een nieuw deel van zijne Verzameling van wetten en besluiten van Franschen oorsprong; — door den heer Mr. H. van Sonsbeek van zijne Nadere bydragen ter regeling van de conflict van attribut; — door den heer Mr. J. J. van Hees van Bérkel, dijkgraaf van Rhijnland, van twee door hem geschrevene werken: te weten 1°. Eene bijdrage voor het aanstaande wetboek van strafregt, de vraag betreffende, in hoe verre art. 311 van het Wetboek van Strafrecht voorziet ten aanzien der slagen, door ouders aan hunne kinderen toegebracht; en 2°. eene bijdrage voor de constitutionele geschiedenis des vaderlands, den titel voerende: Karel V en 's lands Staten; — door den heer Mr. J. H. Leman, te Leyden, van zijn werkje: Het rapport der synodale commissie en besluit der Synode van den 19 July 1841 goetstet, beantwoord en als onregmatig aangetoond; — door den heer Freede, kantonregter te Heusden, van

zijne: Wenschen en verwachtingen van een kantonregter ten platten lande.

De heer Hoofst vraagt het woord en zegt:

» Edele Mogende Heeren! »

Een en andermaal mogt ik aan deze Kamer de bewijzen aanbieden van den onvermoeiden ijver, waarmede de heer Mr. W. J. C. van Hasselt, regter-commissaris bij de arrondissementen-regtbank te Amsterdam, den hem in zijne veelvuldige werkzaamheden overblijvende tijd ten nutte van het algemeen, besteedt.

Niet lang geleden heeft de eer U Edele Mogenden aan te bieden de door hem uitgebragte Verzameling van wetten en besluiten, voorkomende in het Staatsblad. Het 10de deel daarvan, betrukkende de jaren 1840 en 1841, ziet thans het licht; vergunt mij hetzelfde aan U Edele Mogenden met de hulde van den schrijver aan te bieden en voor te stellen om hetzelfde, even als zijne vroegero werken, in de boekery van de Tweede Kamer der Staten-Generaal te doen plaatsen.

De heer Schooneveld vraagt mede het woord, en doet in de eerste plaats, op verzoek des schrijvers, hulde aan de Kamer van een nieuw deel van het werk van den heer van den Honert: Geschiedenis en beginselen der Nationale Wetgeving. De spreker merkt daarbij aan, dat, even als het vorige deel van hetzelfde werk een volledig geheel, betrekkelijk de onteigening ten algemeenen nutte, opleverde, het tegenwoordig deel alleen bevat wat tot het belangrijk onderwerp der Gemeenschappen en polderbesturen betrekking heeft, en daarom ook de aandacht van allen, die groepen zijn, om zich met zulke onderwerpen bezig te houden, alleziens verdient. In de tweede plaats doet de spreker hulde van eene brochure van den heer F. van Sorge, directeur der Nederl. maatschappij van verzekering en secretaris der gemeente Biggkerke in Zeeland, getiteld: Over den invloed der machines op de welvaart der volken. Hij zegt, dat dit belangrijk geschrift in verband staat met het werkje, onlangs door denzelfden verdienstelijken schrijver, onder den titel: Proeve om te geraken tot eene algemeene wetgeving op het armewezen, uitgegeven. Even als de beroemde Simonds di Simonds schetst de heer van Sorge de nadeelen, welke uit het machinewiel-sel kunnen voortvloeien, zoo het niet met omzigtigheid wordt gevolgd of al te roekeloos wordt ontheld. Het verheugt den spreker, dat er ook in Nederland lians een schrijver is, welke in dien geest nasporingen doet en zijne denkbeelden algemeen maakt. Hij oordeelt, de lezing van het aangeboden werkje de aandacht der leden van de Kamer overwaardig.

Eene donderhui, welke II. Zondag middag, over Londen en de voorsleden trok, heeft er veel schade gedaan. Een kerktoer, een schip en eene menigte huizen zijn door het helmvuur getroffen geworden, hetgeen zich niet blootelijk in gewone liksenstralen, maar in verhevelingen van de gedaante als gloeiende bollen verlood heeft.

ADVERTENTIE.

VOOR HET RIJK.

Publieke Verkoop

TE

VLISSINGEN.

op Vrijdag den 13 Mei 1842, des voormiddags ten 10 ure, om contant geld, voor het Rijk, van onde GENIE- en ARTILLERIE-GOEDEREN, van HOUT, IJZER, LOOD, enz., alsmede ruim 10,000 GEBAKKEN STEENEN van AFBRAAK; liggende laatsgemelde op de Forten de Nolle en de Ruyter, doch zullende te Vliissingen worden verkocht. Alles daags voor de Verkoop, te zien, en te bevragen bij den 1^{en} Luitenant Magazijn-meester der Artillerie.

VLISSINGEN, den 30 April 1842.

De Militaire Onder-Intendant,

REESE.

§ 1. Het KANTOOR van de REGISTRATIE, ZE-
§ 2. GEL- en SUCCESIE REGTEN is verplaatst
§ 3. naar de Oostzijde van de Bierkaai, H. No. 125.

UIT DE HAND TE KOOP:

Eene partij van 1000 à 1500 Nederlandsche Ponden Zwart en Grijs Inlandsch PAARDENHAAR; ter bezigtiging en prijs vervoege men zich te Vliissingen, over de Roode Brug, bij den Prinsentuin, Wijk K. No. 43.

DAUCINE.

Nederlandsch beproefd en ia dit Seizoen zoo heilzame
Middel tegen

Hoest, Heeschheid, Kinkhoest
en alle

Ziekelijke Aandoeningen der Borst en Longen, is het Pakje van Twintig Poeders à f 1. met het Berrigt, te bekomen bij A. MEINSMAN, te Amsterdam, Utrecht-sche straat No. 133, bij wien men zich ter bekoming van een Depot, franco moet adresseren. Mede te verkrijgen te Dordrecht, bij van Os Keuis en van Dura; Rotterdam, bij van Santen Koff; Edam, bij Huola van Nooten; Amersfoort, bij Coolhaas; 's Hage, bij van Valkenburg; Middelburg, bij van de Kamer; Arnhem, bij de Wed. Troost; Breda, bij Alleebe; Goes, bij Lo Contre; Utrecht, bij Brink 't Hoof; Nijmegen, bij van Gulpen; Hoorn, bij van Hoolwerf Jr.; 's Hertogenbosch, bij Jansen; Leeuwarden, bij N. Oltema.

§ 1. Pour satisfaire au désir de plusieurs personnes
§ 2. notables de cette ville, le déballe de F. CA-
§ 3. NONGETTE restera encore ouvert pendant
quelques jours de cette dernière semaine.
On trouve encore à son Magasin in de Handelsocietijt, Langendelft à MIDDELBURG:

Papiers-Vellus.

Fort, grande, minee, petit, de moyens formats et autres de tous prix, folio, 4°, 8°, pour écrire et piano-pour dessin, tous au-dessous du cours, et à des prix incroyablement modérés.

Nouvelle Plumes Métalliques.

Vraies anglaises, extra, superfines, et de qualité incomparable, et autres de tous genres, depuis 50 c. les 12 jusqu'à 25 les 12 douz. EXCELLENTS CRAYONS à écrire et dessiner, CIRE A CACHER des premières qualités à moitié du cours, superfines et autres de puis 10 c. pièce jusqu'à 10 c., 4 c. les 12; Cartes de visites, Papier de luxe, et quantité d'autres Fournitures de Bureau; à nos prix FAUX HANJOURS.

Livres Hollandais.

Dictionnaire hollandais-français, d'après Siegenbeek et Weyland, 2 vol. de 1660 pages, papier velin, dernière édition, au lieu de 6 florins, net 4 fl. Historie van Napoleon, 2 deelen met 12 figuren net f. 1.75. Leçons de Littérature Hollandaise, traduites en français par Raoul, beau vol. gd. in 8°, au lieu de 7 fr., net f. 1.25; de Gevolgen der Dengl en der Oudeugt, 2 deelen met platen f. 1.50

Livres Anglais.

Walter-Scott, Shakespeare, Byron, Bulwer, Cooper, Morier, Marryat, Washington-Irving, Southey, Colman, Cannings, Coleridge, Scheyler et Keats, Roger, Campbell, Montgomery, Lamb et Kirke-White, miss Kennedy, miss Trollope, miss Edgeworth, Boyer, Nugent, Hammonière, Sadler, etc., tous auteurs en cours.

Livres Italiens.

I Quattro poeti italiani, Dante, Tasso, Ariosto, Petrarca, Me-tastasio, Silvio-Pellico; Uho Foscolo; Coletti; Verri; Soave, Al-fieri, (la donna), Vergani, Biagioli, Briccolani, Ronna, (il me-gretario italiano-français), etc., etc.

Livres Allemands.

Goethe, Hoffman, Klopstock, Wieland, Jean Paul, Ludwig Tieck, Schiller, Gessner, Encyclopédie für Kaulleute und fabrika-ten, superbe vol. dernière édition à 5 fr.

Livres Latins.

Cicéron, Horace, Juvénal, Persé, Sulpicia, Phœdre, Catulle, Tibulle, Propertius, Gallus; Cornelius-Nepos, Quinte-Curce, Jun-tin, Valère Maxime, Lucain; Silviu-Italiques, Claudien, Ovide, Salluste, Coar, Velleins-Paterculus, Florus, Seneque, Tacite, Titus Live, etc., etc., tous complets en grand format, magnifiques édition, texte latin, avec traduction française par M. Nizard, coûtant moins que le quart des éditions précédentes, sup. impression de Paris. CLASSIQUES LATINS complets avec tous les commentaires, notes, etc., publiés par Lemaire, 150 beaux vol. gd. 8°. tout à-fait épuisés dans le commerce, au lieu de 2400 fr. net 290 fl. 1 seul Ex.

Livres Espagnols et Portugais.

Constancio, Cervantes, Ascaragorta, Solis, Campons, etc., etc., LIVRES RUSSÉS, POLONAIS, ARABES, GREC-MODERNE, etc.

Livres Français.

RÉPERTOIRE DRAMATIQUE DES CLASSIQUES FRANÇAIS avec les commentaires de Charles Nodier et Lepeindre, 24 superbes vol. gd. 8°. portraits, Paris, ensemble, au lieu de 8 francs par vol. net 60 fr. MÉMOIRES SUR L'ART DRAMATIQUE, par Talma, Lucain, 12 beaux vol. gd. 8°. Paris, au lieu de 72 fr., net f. 11.50. Paul et Virginie, 25 c. GALERIE DRAMATIQUE MODERNE, 50 pièces avec 24 port., au lieu de 30 fr. net f. 4.75; MÉMOIRES DE VIDOCQ, 4 jolis vol. équités et très-amusants, au lieu de 14 fr. net f. 5.75 Segur, 12 vol. gr. 8° avec figures, Paris, au lieu de 96 fr. net 15. Oeuvre de Madame de Staël à 6.75 Mémoires de Bourrienne les plus intéressants sur toute l'époque de Napoleon, 10 vol. au lieu de 55 fr. net f. 5.75. I. Etc. d'occasion à 3.75; tous les OUVRAGES ILLUSTRÉS, par Caudeux, etc., les poètes et littérateurs modernes: Lamartine, Victor Hugo, Roboul, Turquely, Berengier, Chateaubriand, etc., les meilleurs romanciers: Balzac, Paul de Kock, Dumas, Ch. de Bernard, George Sand, Soulie, Cornéli, Fenelon, Lafontaine, Lesage, Montesquieu, Racine, Regnard Florian, etc., etc., en divers formats depuis 5 fl. jusqu'à 5 SOUS par vol.; ouvrages d'éducation et d'agrément pour la jeunesse, tels que: Lame Fleury, Levy, Bouilly, Nod, Guizot, Tautu, L. Bernard, Necker de Saussure. DICTIONNAIRE DE L'ACADEMIE de 1841, 53 fr. net 10.75 ÉPOQUES MÉMORABLES DES PAYS-BAS, 2 forts vol. 6 fr. net 1.25.

LEÇONS DE LITTÉRATURE ET DE MORALE, par Noël et La Place, dernière édition augmentée, au lieu de 8 50 net.

OEUVRES DE CASIMIR DELAVIGNE, 3 charmans v. 13 fr. net 2.25. LA RÉVOLUTION, par THIERS, magnifique éd. illustrée.

Livres de Jurisprudence.

DICTIONNAIRE DE DROIT CIVIL, par Troplong, Pardessus Proudhon, Duvergier, etc., etc., 8 beaux vol. gd. 8°, dernière éd. au lieu de 27 fr. net 24 fl. MASSE, dernière éd. 3 gd. vol. bien reliés au lieu de 72 fr. net f. 8.75. CARNOT RAUTER, DUPIN, COMTE, Parent-Duchâtelet, ROGNON, Troplong, PARDESSUS, Lermier, CHANVEAU et FAUSTIN, 3 vol. à 10.50. Granier, PERSIL, etc.

Livres de Médecine et Sciences.

Cuvier, Carus, Velpieu, Geoffroy St Hilaire, Piory, Cooper Barhier, Rayer, Richard, Malgaigne, Merat et Delens, Soubeyr, rand, Richerand, Henry, et Gubournt, Thenard, Bourgery et Jacob-Clequet, Delabache, Lollennet, Cauchy, Revellie, Enquirol, An, dral, Roche et Samon, Capuron, Violette, Grosaudry, Hufland, Blandin, Dupuytren, Carron-Duvillars, Mongeras, Belard, Pinel, Dubois, Trebuchet Briand et Brosson Abercrombie, Stoeber, Magendie, Raichorbaki, etc.

Livres d'Histoire, Voyages, Romans.

Une infinité de bons ouvrages de tous genres, serait dont le détail trop long, de mais pour lesquels on peut consulter les Catalogues gratis, avec prix fixes et visiter le magasin audit.

TOUJ EST GARANTI COMPLET ET EN BON ÉTAT, et les personnes, connues peuvent recevoir à l'inspection, tout ce qu'elles desireront acheter.

ZEETIJDINGEN.

VLISSINGEN, den 30 April. Sedert den 28 dezer zijn alhier ter reede gekomen:

voor Antwerpen bestemd:

Georgina, W. Knoop, Bordeaux, wijk; Brarizar Melisa, B. Alazarovich, Odessa, tarwe; Prinses Victoria, T. Minter, stukgoederen en passagiers; Londen; The Soho, T. Whitcombe, Londen, stukgoederen en passagiers; The Udaunt, G. Foster, Liverpool, stukgoederen; Eritheoff, M. Hansen, Gothenburg, garst; The Hope, J. Emwerij, Havre de Grace, ballast.

Van Antwerpen zijn de Schelde afgekomen en van deze reede naar ze gezeld:

De Eendrigt, O. G. Smit, stukgoederen, Hamburg; de Schaap herder, T. P. Gerbrandt, schors, Londen.

MIDDENPRIJZEN

van de volgende Artikelen te MIDDELBURG:

28 April 1842.

De Nederlandsche mudd.	De Nederlandsche mudd.
Oude Walch, Tarwe f 10.50	Boekweit . . . f 7.40
Nieuwe dito . . . 9.75	Zomergerst . . . 3.75
Oude Zeeuwseche dito . . . 10.25	Winter Gerst . . . 4.40
N. Zeeuwseche dito . . . 9.60	W. Witte Boonen . . .
O. Zeeuwseche Rogge . . . 7.20	W. Bruine dito . . .
N. dito . . . 5.90	W. Paardenboonen . . .
W. Groene Erwten . . .	Raspolie . . . f 50.00 p. 100
W. Witte dito . . .	Patentolie . . . 50.50
Koolzaad . . .	Lijnolie . . . 50.00
Z. dito . . .	Raspokoeken f . . . 1040
Haver . . . 5.00	Lijnkoeken . . . 100

Tarwenbrood het Noll Pond 12 cent. Masteluisbrood 17 en een halve cent. Roggenbrood 15 en een halve cent.

Te Vliissingen, bij A. W. VAN BIEREN.